

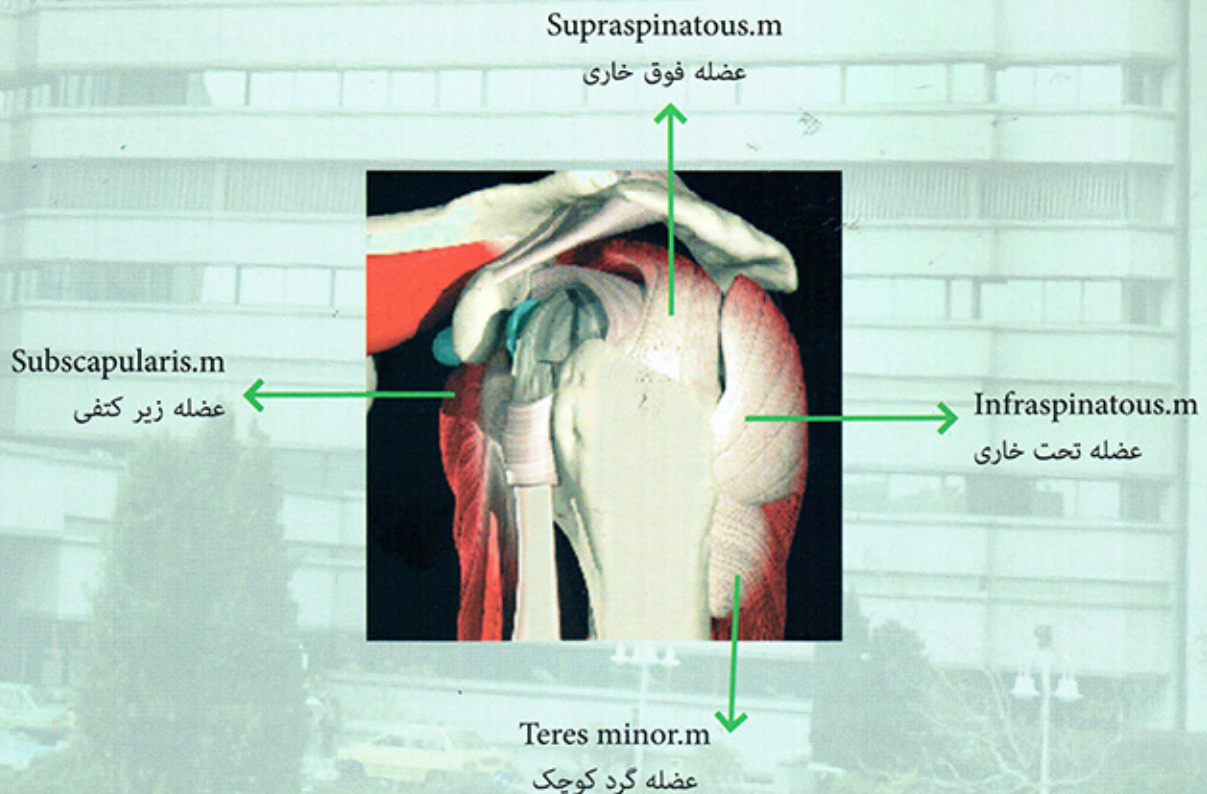
برای اولین بار در ایران

ترمیم پارگی تاندونهای روتاتور کاف با کمک آرتروسکوپ

دکتر حمید رضا اصلانی
ارتوپد، فوق تخصص جراحی اندام فوقانی
و آرتروسکوپی از آمریکا

اخيراً مطلع شدیم که برای اولین بار در ایران درمان ترمیم پارگی تاندونهای روتاتور کاف با کمک آرتروسکوپ توسط آقای دکتر اصلانی، ارتوپد و فوق تخصص جراحی اندام فوقانی و آرتروسکوپی از آمریکا انجام گرفته است. گفتگویی با ایشان راجع به این عمل جراحی داریم:

شکل ۱ تاندونهای روتاتور کاف

❖ آقای دکتر ممکن است ابتدا به خوانندگان ما بفرماید که تاندونهای روتاتورکاف چه هستند و چه کاری انجام می‌دهند؟

تاندونهای روتاتورکاف در اصل ساختمان تاندونی چهار عضله فوق‌خاری، تحت‌خاری، عضله زیرکتفی و عضله گرد کوچک هستند که به یکدیگر اتصال پیدا کرده و بصورت تاندون‌های چرخاننده مفصل شانه در قسمت قدامی بالا و خلف سر استخوان بازو را می‌پوشانند. کار تاندونهای روتاتورکاف کمک به بالا بردن، چرخاندن و مستحکم کردن سر استخوان بازو در درون حفره گلوئوئید می‌باشد (شکل ۱)

علت پارگی تاندونهای روتاتورکاف در افراد بالای ۴۰ سال است. (شکل ۲) به صورت کلاسیک بیمار از درد در قسمت قدامی شانه که به طرف جلو و طرف خارجی استخوان بازو تیر می‌کشد شکایت دارد. ممکن است حرکات بلند کردن اجسام و رساندن دست به بالای سر دردناک باشد. همچنین این امکان وجود دارد که بیمار هنگام خوابیدن بر روی شانه مبتلا احساس درد نماید. یا اینکه احساس ضعف در انجام امور معمول زندگی مثل شانه کردن سر و رساندن دست به پشت بدن از شکایات دیگر بیمار باشد. اگر این ضایعه در اثر یک صدمه شدید ایجاد شود بیمار از درد حاد و احساس ایجاد یک صدا در شانه و ضعف بلافاصله بعد از آن شکایت خواهد داشت.

❖ اگر بیمار پارگی روتاتورکاف داشته باشد و به آن اهمیت ندهد چه اتفاقی می‌افتد؟

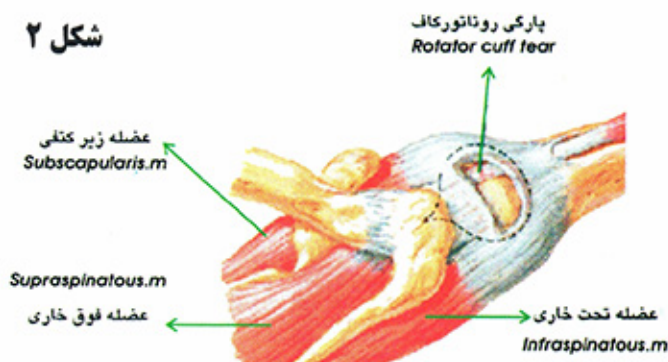
پارگی روتاتورکاف می‌تواند وسیع‌تر شده و به مرور زمان بزرگتر گردد. این وسیع‌تر شدن ضایعه می‌تواند هم در اثر استفاده‌های مکرر از شانه و یا ناشی از یک ضربه مجدد دیگر پدید آید. در کلینیک بصورت شایع شما بیمارانی را می‌بینید که دارای پارگی شناخته شده روتاتورکاف هستند و از ضعف و درد حاد ناشی از یک ضربه خفیف شکایت دارند. به احتمال زیاد این اتفاق در اثر وسیع‌تر شدن ضایعه قبلی تاندونهای روتاتورکاف بروز کرده است. اگر بیمار یک پارگی شناخته شده تاندونهای روتاتورکاف داشته باشد، بدتر شدن درد و کم شدن قدرت شانه به معنی بزرگتر شدن پارگی آن می‌باشد.

❖ اصولاً چه موقع این بیماران باید به پزشک مراجعه کنند؟

اگر شما سابقه درد متعاقب ضربه به شانه و یا یک درد مزمن در شانه را دارید بهتر است که جهت بررسی به یک جراح ارتوپد مراجعه نمایید تا تشخیص بیماری و درمان مناسب آن برای شما شروع گردد. ممکن است پزشک شما توصیه به انجام MRI و یا آرتروگرافی جهت دیدن وضعیت تاندونهای روتاتورکاف و تشخیص پارگی آنرا نماید، جراح ارتوپد می‌تواند گرافی‌ها و پرونده شما را مورد بررسی قرار داده و درمان غیر جراحی یا جراحی را انجام دهد. (شکل ۳)

❖ درمان غیر جراحی مشکلات تاندون‌های روتاتورکاف چیست؟

شکل ۲

❖ چه عواملی باعث پارگی تاندونهای روتاتورکاف می‌شوند و چگونه می‌توان به وجود آن در بیمار پی برد؟

پارگی تاندون روتاتورکاف ممکن است ناشی از یک ضربه حاد یا ناشی از سائیدگی تدریجی تاندون (دژنراسانس) باشد. گیر کردن و سائیدگی تاندون در قسمت قدام زائده استخوانی آکرومیون استخوان اسکاپولا عمده‌ترین

شکل ۳

معمولاً سه تکنیک جهت ترمیم این ضایعات وجود دارد و بسته به تجربه و وضعیت بیمار می‌توان یکی از سه روش را انتخاب نمود:

- ۱- روش سنتی که بعنوان روش باز شناخته شده است
- ۲- روش استفاده از برش کوچک
- ۳- ترمیم آرتروسکوپیک

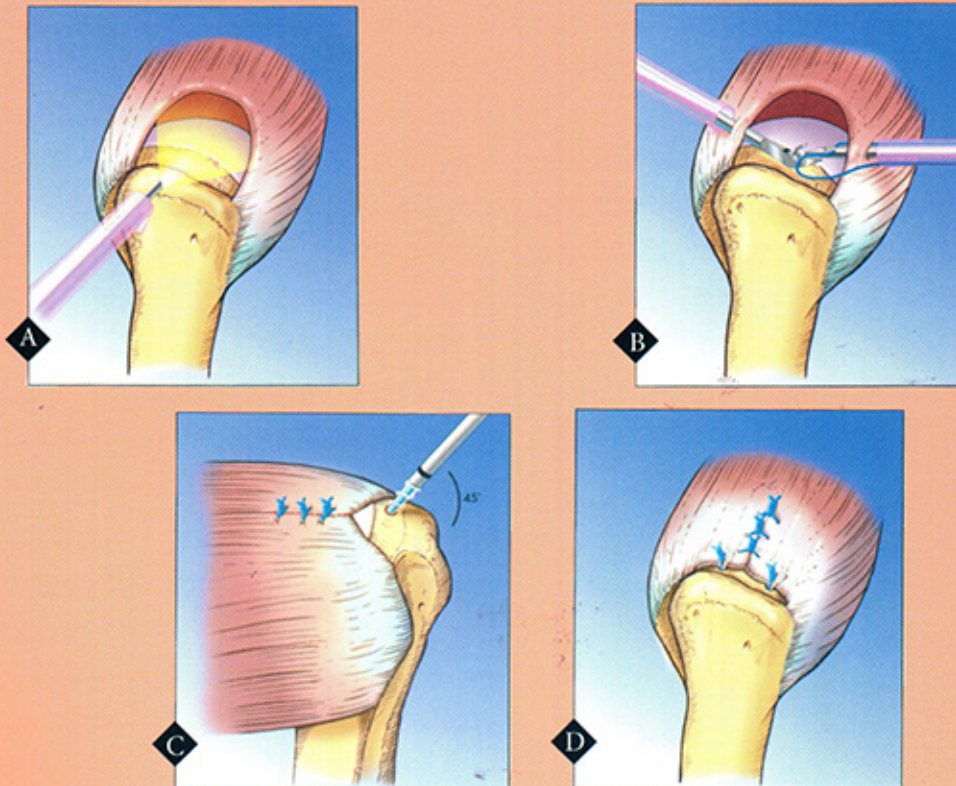
- ۳- شکل ظاهری بهتر شانه
- ۴- جوشگاه بهتر، اسکار کوچکتر
- ۵- زمان کوتاهتر عمل جراحی
- ۶- امکان دیدن کامل ضایعات شانه و درمان ضایعات همراه
- ۷- بهبودی سریعتر و راحت‌تر بیمار
- ۸- محدوده حرکتی بیشتر و طبیعی‌تر بعد از عمل جراحی

❖ اگر بخواهیم مزایا و معایب این روشها را با یکدیگر مقایسه کنیم نتایج چگونه خواهد بود؟

از مزایای روش آرتروسکوپیک می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

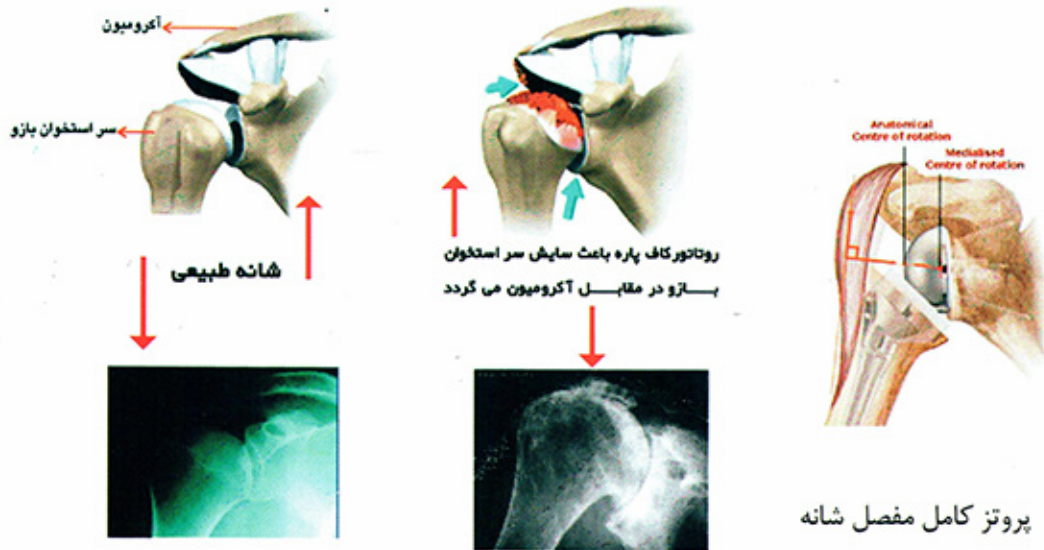
- ۱- بررسی کاملتر و دقیقتر مفصل شانه که با روش باز امکان پذیر نیست
- ۲- ناراحتی کمتر بیمار بعد از عمل جراحی

❖ اهمیت فیزیوتراپی بعد از عمل جراحی در این بیماران چیست؟
بازتوانی نقش کلیدی و مهمی در برنامه بعد از عمل جراحی در این بیماران خواهد داشت و معمولاً طی یک برنامه ۶ تا ۱۲ هفته‌ای، دستورات خاصی بعد از عمل جراحی توسط جراح یا فیزیوتراپ به بیمار آموزش داده می‌شود.

شکل ۲-۵

مراحل مختلف ترمیم پارگی تاندونهای روتاتور کاف با کمک آرتروسکوپ

شکل ۴

بسیاری از ضایعات شانه ناشی از Impingment را در ابتدای امر می‌توان بصورت غیر جراحی با تجویز داروهای ضد التهابی، تزریق درون شانه و فیزیوتراپی درمان کرد و نتیجه قابل قبول گرفت. در ضمن کم کردن ورزش و فعالیت‌های بالای سر می‌تواند به کم شدن علائم بیمار کمک نماید.

❖ در چه مواردی مشکلات تاندون‌های روتاتورکاف نیاز به جراحی دارد؟

❖ چه روش‌هایی برای ترمیم پارگی تاندون‌های روتاتورکاف وجود دارد؟

روش ترمیم بستگی به یافته‌های کلینیکی، پاراکلینیکی و جراح داشته که می‌تواند از دبریدمان یک پارگی ناقص تا ترمیم یک پارگی کامل و استفاده از روش‌های مختلف جهت اتصال پارگی به استخوان بازو متفاوت باشد.

شکل ۱-۵

❖ در صورتی که در اثر Impingment و یا پارگی تاندون‌های روتاتورکاف بیمار دارای درد دائمی و ضعف در شانه باشد و به درمان غیر جراحی پاسخ ندهد، دخالت جراحی کمک کننده است. اکثر بیمارانی که تحت عمل جراحی قرار می‌گیرند، از درد شانه و مشکلات استفاده از دست در فعالیتهای بالای سر و عدم بهبود علائم علی‌رغم ماهها درمان غیر جراحی شکایت دارند.

❖ در صورتی که بیمار دچار پارگی تاندون‌های روتاتورکاف درمان مناسبی نگیرد چه اتفاقی خواهد افتاد؟

در صورتی که بیمار دچار پارگی تاندون روتاتورکاف، درمان مناسبی نگیرد، پارگی بیمار پیشرفت کرده و سپس تغییرات دژنراتیو بصورت آرتروز ناشی از پارگی تاندون‌های

❖ در صورتی که بیمار دچار پارگی تاندون روتاتورکاف، درمان مناسبی نگیرد، پارگی بیمار پیشرفت کرده و سپس تغییرات دژنراتیو بصورت آرتروز ناشی از پارگی تاندون‌های

❖ در صورتی که بیمار دچار پارگی تاندون روتاتورکاف، درمان مناسبی نگیرد، پارگی بیمار پیشرفت کرده و سپس تغییرات دژنراتیو بصورت آرتروز ناشی از پارگی تاندون‌های